

Zdivočelá země na západě Čech

ÚDOLÍM ÚTERSKÉHO POTOKA KOLEM ZŘÍCENIN HRADŮ, MLÝNŮ A BUNKRŮ

Představte si třeba Šumavu. Kopce, zelené louky, sem tam pasoucí se krávy a čiré potoky. Pak uberte pár stovek metrů výšky a většinu turistů. Přeneste se mezi Plzeň a Mariánské Lázně a dostanete půvabnou tichou krajinu kolem Úterského potoka.

FOTO: INFOCENTRUM KONSTANTINOVY LÁZNĚ (ZŘÍCENINA HRADU GUSTEIN)

Hej, heja, heja svolává ze svěžích luk své stádo krav zemědělec z osady Nežichov. Kousek odtud, na jihovýchodním úbočí Třebouňského vrchu, začíná svůj život Úterský potok. Krajinu, kterou protéká, zdobí nenápadná, nevtravá krása. Taková, s níž člověk někdy souzní silněji než s velkolepými přírodními úkazy.

Brzy už bystřina napájí Blažejský rybník se zříceninou kostela sv. Blažeje, ze strání sbírá drobné přítoky, nabírá na síle a mění se v prudkou říčku. Pod vsí Branišov se zahryzne do skalnatého podloží a odtud už teče hlubokým údolím. Jeho tok sleduje téměř až k ústí zelená turistická stezka. Když se po ní vydáte a sem tam odbočíte na zajímavá místa v okolí, prožijete nečekaně zajímavý víkend v atraktivní, masovým turismem nedotčené krajině.

Horníkův sen o zlatě

Na svém 34 kilometru dlouhém toku protíná jedinou obec – Úterý. Možná ho znáte ze seriálu Zdivočelá země, který se zde také natáčí. Osobně a důkladněji vás jím provede deset zastavení naučné stezky. Měří 1,5 kilometru a zabere vám asi hodinu.

Na kole přijedete do Úterý od vesnice Vidzín. Zastavte se nad městečkem u hřbitova při silnici. Naproti, částečně chráněna rozložitou památnou lipou, stojí velká barokní kaple sv. Václava. Po požáru Úterý na konci 17. století zastoupila původní, dřevěná kaple farní kostel jako místo konání bohoslužeb. V polovině 18. století ji nahradila právě tato, se znakem a iniciály tepelského opata na průčelí nad zazděným portálem. Byť interiér několikrát vykradli a kaple na tom dnes není dvakrát dobře, i její zpusťšený půvab vás okouzlí.

Když jsme u znaku – Úterý v něm má havrana s prstenem v zobáku, který odkazuje na pověst o založení městečka. V okolních leších prý zabloudil horník a unavený usnul. Zdál se mu sen o bohatém nalezišti zlata. Když se probudil, uviděl na lípě sedět havrana se zlatým prstenem v zobáku. Pták se vznesl a horník jej sledoval. Tam, kde havran prsten upustil, začal kopat a našel hojné naleziště zlata. Zde také založil osadu Úterý.

V jeho historii hrály důležitou roli trhy. Městečko vzniklo zřejmě v 11. století jako trhovská ves při obchodní cestě z Teplé do Plzně, která odbočovala ze zemské stezky z Chebu do Prahy. Patrně od počátku se tu konaly týdenní trhy – a od druhého dne v týdnu je také odvozeno jméno obce. Dnes si tu své stánky rozkládají řemeslníci dvakrát do roka, vždy v červenci a prosinci.